

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2018-665741666
DOS-2018-0007238

Bijlagen

-

Aan Provinciale Staten

Onderwerp
Verantwoordelijkheidsverdeling bij droogte

Geachte Statenleden,

In de commissie Verkeer en Milieu op 12 september 2018 heeft u aangegeven te willen spreken over de droge zomer van 2018. Gedeputeerde Janssen heeft daarbij toegezegd dat u middels een brief wordt geïnformeerd over de verantwoordelijkheidsverdeling bij droogte. Dit doen wij aan de hand van de feitelijke situatie van de afgelopen zomer waarbij in wordt gegaan op de betrokken partijen en commissies die dan aan het werk gaan.

Einde juni naderde de droogte van 2018 twee kritische grenzen: een neerslagtekort van 200 mm en een Rijnafvoer lager dan het maandcriterium¹. Bij deze kritische grenzen komt op regionaal niveau het Regionaal Droogte Overleg (RDO) in actie en op landelijk niveau de Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling (LCW). In principe komen het RDO en de LCW twee wekelijks bij elkaar. Tussen 13 juli en 21 augustus was dit zelfs wekelijks.

Het RDO heeft tot doel het regionaal uitwisselen van informatie over de maatregelen die nodig zijn om functies van water te voorzien door de waterbeheerders, het afstemmen van communicatie naar pers en publiek en het gezamenlijk aanpakken van knelpunten. Dit regionale beeld wordt met de LCW gecommuniceerd. De LCW adviseert over de waterverdeling binnen het hoofdwatersysteem: de grote rivieren en meren.

De provincie Zuid-Holland neemt deel aan het RDO West-Midden Nederland. Dit doen wij vanuit onze rol als toezichthouder op de waterschappen. Andere deelnemers aan het RDO West-Midden Nederland zijn Rijkswaterstaat, Provincie Utrecht, Provincie Noord-Holland, de Hoogheemraadschappen van Rijnland, Delfland, De Stichtse Rijnlanden, Schieland en de

---

¹ Criteria voor de Rijnafvoer bij Lobith:

- Mei < 1.400 m³/s
- Juni < 1.300 m³/s
- Juli < 1.200 m³/s
- Augustus < 1.100 m³/s
- September – april < 1.000 m³/s

Krimpenerwaard, en de waterschappen Amstel, Gooi en Vecht/Waternet, Hollandse Delta en Rivierenland.

Op 13 juli is het Regionaal Droogte Overleg West-Midden Nederland voor het eerst bij elkaar gekomen om de situatie in West-Nederland te bespreken. De waterschappen hadden ieder afzonderlijk maatregelen genomen, zoals het inspecteren van droogtegevoelige keringen, opzetten van het peil in de polders, communicatie met gebruikers. Dit past bij de rol van de waterbeheerders om te zorgen voor de veiligheid van regionale keringen en te zorgen voor voldoende water van een kwaliteit die passend is voor de functie van het water.

Een gezamenlijk maatregelenpakket om verzilting van het watersysteem te voorkomen in West-Nederland is de KWA (Kleinschalige WaterAanvoer²). Dit maatregelenpakket wordt in werking gesteld als het gebruikelijke innamepunt voor zoet water bij Gouda verzilt. Het zoet water wordt dan via alternatieve routes naar het boezemsysteem van Rijnland getransporteerd. Zonder de KWA zou Rijnland verzilt water moeten inlaten om te voorkomen dat het waterpeil in de boezem te ver daalt. Het besluit tot in werking stelling van deze maatregelen is op 18 juli genomen door de KWA-commissie, die bestaat uit de hoogheemraadschappen van De Stichtse Rijnlanden, Rijnland, Delfland, Schieland en de Krimpenerwaard en RWS.

Op 31 juli 2018 is in het RDO geconstateerd dat er in west Nederland sprake is van feitelijk watertekort. Van feitelijk watertekort is sprake als niet alle gebruikers meer kunnen worden voorzien van water en er keuzes moeten worden gemaakt. Hiervoor is in de Waterwet onderstaande verdringingsreeks vastgelegd die als uitgangspunt geldt voor het maken van deze keuzes. Deze maatregelen kunnen per waterschap verschillen omdat de beschikbaarheid van water ook per waterschap of zelfs binnen een waterschap kan verschillen.

Categorie 1	Categorie 2	Categorie 3	Categorie 4
Veiligheid en voorkómen van onomkeerbare schade	Nutsvoorzieningen	Kleinschalig hoogwaardig gebruik	Overige belangen (Economische afweging, ook voor natuur)
1. Stabiliteit van waterkeringen 2. Klink en zetting (veen en hoogveen) 3. Natuur <i>gebonden aan bodemgesteldheid</i>	1. Drinkwatervoorziening (leveringszekerheid) 2. Energievoorziening (leveringszekerheid)	<ul style="list-style-type: none"> • Tijdelijke beregening • kapitaalintensieve gewassen • Proceswater 	<ul style="list-style-type: none"> • Scheepvaart • Landbouw • Natuur (mits geen onomkeerbare schade optreedt) • Industrie • Waterrecreatie • Binnenvisserij • Overige belangen
<i>Gaat voor 2 →</i>	<i>Gaat voor 3 →</i>	<i>Gaat voor 4 →</i>	

² De Hoogheemraadschappen van Rijnland en De Stichtse Rijnlanden werken aan maatregelen om de KWA robuuster te maken, als deze zijn uitgevoerd wordt de naam veranderd in Klimaatbestendige WaterAanvoer.

In Zuid-Holland heeft dit geleid tot besluiten van verschillende waterschappen:

- Waterschap Rivierenland heeft een beregeningsverbod (overdag) opgelegd;
- Hoogheemraadschap van Delfland heeft schutbepalingen opgelegd voor de Parksluizen, Buitensluis en Vlaarding Driesluizen;
- Het Hoogheemraadschap van Rijnland heeft de Grote Sluis te Spaarndam gestremd voor recreatievaart.

In het RDO kwam naar voren dat de individuele maatregelen en de KWA-maatregelen onvoldoende waren om in de watervraag te voorzien. Daarom hebben de betrokken partijen aanvullende maatregelen voorgesteld om extra water te onttrekken aan het hoofdwatersysteem. Deze maatregelen zijn eerder in het kader van het Deltaprogramma en het project 'Slim Watermanagement' al voorgesteld en op technische haalbaarheid beoordeeld. Hiervoor was toestemming nodig van de LCW. In afstemming tussen RDO, LCW en de waterbeheerders (waterschappen en Rijkswaterstaat) is in de LCW op 7 augustus groen licht gegeven over inzet van deze maatregelen.

De LCW geeft advies aan de Directeur Generaal van Rijkswaterstaat en de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. De LCW bestaat uit vertegenwoordigers van de RDO-en, liaisons van de relevante ministeries (Infrastructuur en Waterstaat, Landbouw, Natuur en Visserij, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), IPO en Unie van Waterschappen. In de LCW wordt het landelijke beeld van de situatie rondom droogte en watertekort besproken. Uiteindelijk leidt dit tot keuzes in de landelijke verdeling van het water uit het hoofdwatersysteem.

Hoewel het al oktober is en de watervraag inmiddels sterk is afgenomen, zijn verschillende maatregelen in het kader van de droogte nog altijd van kracht. Door de lage afvoer van de Rijn blijft het risico op verzilting bestaan. Daarom zijn er nog altijd schutbepalingen van kracht. Als de afvoer van de Rijn weer voldoende is en het risico op verzilting is afgenomen zullen de maatregelen worden afgeschaald.

Inmiddels worden voorbereidingen getroffen voor evaluatie van de droogte. Dat gebeurt onder andere in het RDO, de LCW, maar ook in een beleidstafel droogte onder coördinatie van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Besluitvorming over mogelijke aanbevelingen voor aanpassing van beleid zullen verlopen via de bestaande besluitvormingsgremia, zoals de nationale stuurgroep Water en de stuurgroep Deltaprogramma.

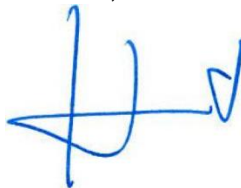
Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

drs. H.M.M. Koek

voorzitter,

drs. J. Smit